

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Кафедра права Європейського Союзу

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«МІЖНАРОДНЕ ПУБЛІЧНЕ ПРАВО: ОСНОВИ ТЕОРІЇ»**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 29 «Міжнародні відносини»

Спеціальність – 293 «Міжнародне право»

Освітня програма/спеціалізація – «Міжнародне право»

Статус дисципліни – обов'язкова

Рік набору – 2020

Харків – 2020

Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародне публічне право: основи теорії» для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 29 «Міжнародні відносини» спеціальності 293 «Міжнародне право» спеціалізації «Міжнародне право» міжнародно-правового факультету. Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2020. 26 с.

Розробник

Трагнюк Олеся Янівна – доцент кафедри права Європейського Союзу,
кандидат юридичних наук, доцент

Щокін Юрій Вадимович - доцент кафедри права Європейського Союзу,
доктор юридичних наук, доцент

Яковюк Іван Васильович – професор права Європейського Союзу,
доктор юридичних наук, професор

Гарант освітньої програми

Комарова Тетяна В'ячеславівна – доцентка кафедри права
Європейського Союзу, докторка юридичних наук, доцентка

Затверджено на засіданні кафедри
Права Європейського Союзу
(протокол № 1 від 1 вересня 2020 р.)

Зміст

1. Опис навчальної дисципліни.....	4
2. Очікувані результати навчання.....	5
3. Програма навчальної дисципліни.....	7
4. Обсяг і структура навчальної дисципліни.....	14
5. Теми лекційних і практичних занять.....	15
5.1. Теми лекційних занять.....	15
5.2. Теми практичних занять.....	16
6. Форми педагогічного контролю, засоби та критерії оцінювання результатів навчання	17
7. Інформаційне забезпечення навчальної дисципліни.....	20

1. Опис навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародне публічне право:

основи теорії» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми «Міжнародне право» підготовки бакалаврів спеціальності 293 «Міжнародне право» галузі знань 29 «Міжнародні відносини».

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень освіти	Дидактична структура навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 5	Галузь знань – 29 «Міжнародні відносини» Спеціальність – 293 «Міжнародне право» Спеціалізація – «Міжнародне право» Рівень освіти – перший (бакалаврський)	Обов'язкова	Обов'язкова
Модулів – 2		Рік підготовки:	Рік підготовки:
Загальна кількість годин - 150		3 семестр	3 семестр
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2-4, самостійної роботи студента - 6-8.		Лекції	Лекції
		32 год.	6 год.
		Практичні заняття	Практичні заняття
		32 год.	6 год.
		Самостійна робота	Самостійна робота
		86 год.	138 год.
		Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань іспит	Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань іспит

Мета навчальної дисципліни – формування цілісної системи професійних знань, умінь, навичок та інших компетентностей здобувачів вищої освіти у таких сферах як міжнародно-правове регулювання відносин між державами та іншими суб'єктами міжнародного, реалізація основних механізмів імплементації міжнародно-правових зобов'язань держав у національний правопорядок, правотворча та правозастосовча діяльність суб'єктів міжнародного права.

Завдання:

- формування поглибленої системи теоретичних знань (концепцій, доктрин) щодо міжнародного права як особливої правової системи, її принципів, джерел, суб'єктів;
- усвідомлення наслідків гуманізації міжнародного права для розвитку сучасних міжнародних відносин, особливостей регламентації співробітництва держав з метою вирішення спільних проблем та подолання негативних викликів, значення інституціоналізації міжнародних відносин для прогресивного розвитку міжнародного права;

- засвоєння основних тенденцій розвитку правової регламентації інститутів та підінститутів у сучасному міжнародному праві;
- набуття навичок критичного аналізу співвідношення міжнародного права і міжнародної політики, оцінки впливу глобалізації та регіональної інтеграції на міжнародне право;
- розуміння особливостей міжнародно-правових явищ, розкриття основних напрямків та тенденцій розвитку міжнародного права;
- засвоєння науково-теоретичних підходів, практичних методів, прийомів професійної діяльності у застосуванні норм та принципів міжнародного права у міжнародних відносинах та їх імплементації у внутрішні правопорядки держав;
- оволодіння інноваційними практиками, юридичною технікою тлумачення норм міжнародного права; застосування рішень міжнародних судових та інших органів у діяльності національних правозастосовчих та правотворчих органів.

Пререквізити: Історія міжнародного права, Історія держави та права України, Країнознавство, Теорія права, Правничі системи сучасності, Філософія, Соціально-політичні студії.

Кореквізити: Конституційне право, Адміністративне право.

Постреквізити: Права Європейського Союзу: основи теорії, Система міжнародного публічного права, Право міжнародних договорів, Право зовнішніх зносин, Право міжнародних організацій, Міжнародне право прав людини, Міжнародне приватне право.

Мова навчання – українська, англійська.

2. Очікувані результати навчання

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі результати навчання:

РН - 1. Демонструвати концептуальні знання міжнародного права, включаючи знання сучасних досягнень теорії та практики міжнародного права.

РН – 2. Демонструвати знання джерел міжнародного права як основи для виконання державами своїх міжнародних зобов'язань, надавати характеристику процесу розширення джерел міжнародного права та ролі «м'якого права» у регулюванні міжнародних відносин.

РН - 3. Характеризувати процес імплементації міжнародно-правових зобов'язань у національний правопорядок України.

РН - 4. Здійснювати аналіз законодавства України на відповідність нормам міжнародного права.

РН - 5. Характеризувати еволюцію та сучасний стан міжнародної правосуб'єктності різних учасників міжнародних відносин; критично

оцінювати можливість розширення кола суб'єктів міжнародного права.

РН - 6. Здійснювати критичний аналіз різноманітних концепцій міжнародної правосуб'єктності.

РН - 7. Демонструвати розуміння впливу інституціоналізації міжнародного права на сучасні міжнародні відносини.

РН - 8. Демонструвати знання загальносистемного інституту міжнародно-правової відповідальності.

РН - 9. Виявляти розуміння співвідношення міжнародно-правової відповідальності та міжнародно-правових санкцій і контрзаходів.

РН - 10. Виявляти знання мирних засобів вирішення міжнародних спорів.

Навчальна дисципліна забезпечує формування студентами загальних і спеціальних компетентностей та набуття результатів навчання, визначених освітньо-професійною програмою «Міжнародне публічне право», а саме:

Загальних компетентностей:

ЗК - 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.

ЗК - 2. Здатність застосовувати знання в професійній діяльності у стандартних та нестандартних ситуаціях.

ЗК - 5. Здатність грамотно і точно формулювати та висловлювати свої позиції, належним чином їх обґрунтовувати.

ЗК - 6. Навички збору і аналізу інформації з національних і міжнародних джерел.

ЗК - 7. Навички використання інформаційних технологій і баз даних.

ЗК - 11. Здатність приймати неупереджені і вмотивовані рішення.

ЗК - 15. Здатність реалізовувати функції у предметно-практичній діяльності.

Спеціальних компетентностей:

СК - 1. Знання теорії та методології міжнародного права.

СК -2. Здатність критично осмислювати основні теорії, принципи і поняття у процесі застосування міжнародного права.

СК - 3. Знання і розуміння процесів впливу міжнародного права на функціонування міжнародного співтовариства, взаємодії норм міжнародного права з іншими нормативними міжнародними системами.

СК - 4. Знання історії міжнародного права, еволюції основних інститутів та галузей міжнародного права від Стародавнього світу до сучасності.

СК - 5. Здатність визначати поняття міжнародного публічного права, знання його особливостей у порівнянні з національним правом та міжнародним приватним правом.

СК - 6. Здатність визначати поняття суб'єкта міжнародного права, а також особливості міжнародної правосуб'єктності окремих категорій

суб'єктів міжнародного права.

СК - 7. Знання системи міжнародного права, його основних галузей та інститутів.

СК - 8. Здатність тлумачити міжнародно-правові звичаї, міжнародні договори, односторонні міжнародно-правові акти держав, резолюції міжнародних міжурядових організацій та міжнародних міжурядових конференцій.

СК - 9. Здатність виявляти проблеми і працювати в основних сферах взаємодії міжнародного і національного права.

СК - 10. Знання механізму застосування інституту міжнародно-правової відповідальності.

СК - 11. Здатність сприяти здійсненню ідеї міжнародного правосуддя у міжнародно-правовому співтоваристві держав.

СК - 12. Знання міжнародних судових органів як мирних засобів вирішення міжнародних спорів.

СК- 22. Здатність працювати з міжнародними документами (договорами, актами міжнародних організацій тощо), аналізувати їхній характер і юридичний статус, складати проекти й су-провідну документацію українською й іноземними мовами.

СК - 23. Здатність надавати юридичні висновки й консультації з питань міжнародного права, розробляти міжнародно-правову позицію в інтересах держави.

Програмних результатів навчання:

ПРН - 1. Демонструвати концептуальні знання міжнародного права, включаючи знання сучасних досягнень теорії та практики міжнародного права.

ПРН - 2. Демонструвати знання і розуміння еволюції міжнародного права.

ПРН - 3. Виявляти знання основних концепцій та ключових понять міжнародного права.

ПРН - 4. Демонструвати знання джерел міжнародного права як результату процесу міжнародної правотворчості.

ПРН - 5. Характеризувати процес імплементації міжнародно-правових зобов'язань у національний правопорядок України.

ПРН - 6. Здійснювати аналіз законодавства України на відповідність нормам міжнародного права.

ПРН - 7. Характеризувати еволюцію та сучасний стан суб'єктів міжнародного права, прогнозувати подальше розширення кола суб'єктів міжнародного права.

ПРН - 8. Здійснювати критичний аналіз різноманітних концепцій міжнародної правосуб'єктності невизнаних держав та передбачати міжнародно-правові наслідки спроб їх практичної реалізації.

ПРН - 9. Демонструвати знання загальносистемного інституту міжнародно-правової відповідальності.

ПРН – 10. Виявляти розуміння співвідношення міжнародно-правової відповідальності та міжнародно-правових санкцій і контрзаходів.

ПРН - 11. Виявляти знання мирних засобів вирішення міжнародних спорів.

ПРН - 12. Розкрити знання сфер дії національно-правового та міжнародно-правового регулювання громадянства.

ПРН - 13. Демонструвати знання теорії та практики міжнародних прав та свобод людини.

ПРН - 14. Характеризувати системи універсальних та регіональних міжнародних механізмів захисту прав людини.

ПРН - 15. Виявляти знання основ фундаментальних галузей міжнародного права.

ПРН – 23. Демонструвати здатність до праці в міжнародно-правовому контексті.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Нормативна система міжнародного права.

Поняття й особливості міжнародного публічного права. Сутність міжнародного права. Визначення поняття “міжнародне право”. Функції міжнародного права. Характеристика міжнародного права. Особливості сучасного міжнародного права. Система міжнародного права. Державні інтереси, політика і міжнародне право. Право і справедливість. Міжнародне право і процес глобалізації.

Становлення і розвиток міжнародного права та його науки. Періодизація розвитку міжнародного права. Розвиток міжнародного права від найдавніших часів до Вестфальського конгресу 1648 р. Міжнародне право між Вестфальським конгресом 1648 р. і епохою Великої Французької революції (рубіж XVIII-XIX ст.). Розвиток міжнародного права від епохи Великої Французької революції до створення Версальської системи. Міжнародне право від створення Версальської системи до наших днів (сучасна епоха). Історія науки міжнародного права.

Джерела та норми в міжнародному праві. Поняття і види джерел у міжнародному праві. Міжнародні договори та міжнародно-правовий звичай як

універсальні джерела міжнародного права. Загальні принципи права, що визнаються цивілізованими націями. Допоміжні засоби для визначення міжнародно-правових норм: рішення міжнародних судів та арбітражів; доктрина міжнародного права. Вплив національного законодавства, рішень національних та міжнародних судових установ на формування норм міжнародного права. «М'яке» міжнародне право. Питання про юридичну силу резолюцій міжнародних міжурядових організацій. Односторонні акти держав. Поняття та характерні риси норм міжнародного права, класифікація норм міжнародного права. Внутрішня структура та особливості норм міжнародного права. Ієрархія норм міжнародного права. Основне завдання та види кодифікації норм міжнародного права.

Основні принципи міжнародного права. Поняття основних принципів міжнародного права. Функції основних принципів міжнародного права. Природа основних принципів міжнародного права. Класифікація основних принципів міжнародного права. Зміст основних принципів міжнародного права. Принцип заборони застосування сили або загрози силою. Принцип суверенної рівності держав. Принцип невторчання. Принцип територіальної цілісності держав. Принцип непорушності державних кордонів. Принцип мирного врегулювання спорів. Принцип поваги прав і основних свобод людини. Принцип рівноправ'я і права народу розпоряджатися власною долею. Принцип співробітництва. Принцип добросовісного виконання міжнародних зобов'язань.

Взаємодія міжнародного і національного права. Теорії взаємодії міжнародного і внутрішньодержавного права. Вплив міжнародного права на національне право. Вплив національного права на міжнародне право. Питання про виключну внутрішню компетенцію держави. Українське законодавство про співвідношення міжнародного і українського права.

Реалізація норм міжнародного права. Поняття реалізації норм міжнародного права. Форми і способи реалізації норм міжнародного права.

Міжнародно-правовий механізм реалізації норм міжнародного права.
Внутрішньодержавний механізм реалізації норм міжнародного права.

Модуль 2. Міжнародна правосуб'єктність та основні інститути міжнародного права

Суб'єкти міжнародного права. Еволюція міжнародної правосуб'єктності та розвиток наукових підходів щодо розширення кола суб'єктів міжнародного права. Загальні ознаки суб'єктів міжнародного права. Поняття суб'єкта міжнародного права. Класифікація суб'єктів міжнародного права. Інститут міжнародної правосуб'єктності. Функції інституту міжнародної правосуб'єктності. Взаємозв'язок інституту міжнародної правосуб'єктності з іншими інститутами міжнародного права (міжнародно-правового визнання, міжнародного правонаступництва, міжнародно-правової відповідальності). Національно-визвольні рухи (нації, народи, що виборюють незалежність) як суб'єкти міжнародного права. Право націй (народів) на самовизначення. Держава як суб'єкт міжнародного права. Державний суверенітет: історія розвитку та сучасність. Міжнародна правосуб'єктність суб'єктів федерації, адміністративно-територіальних одиниць. Державоподібні утворення (Ватикан, вільні міста та ін.). Міжнародна правосуб'єктність міжнародних міжурядових організацій. Питання про визнання міжнародної правосуб'єктності міжнародних неурядових організацій та транснаціональних корпорацій (ТНК). Людина в міжнародному праві. Доктрина міжнародного права про правосуб'єктність фізичних осіб. Міжнародна практика щодо міжнародної правосуб'єктності фізичної особи. Фізичні особи у міжнародному праві прав людини, міжнародному гуманітарному, міжнародному кримінальному праві та ін.

Визнання та правонаступництво в міжнародному праві. Поняття визнання. Роль і місце інституту визнання у системі міжнародного права. Визнання держав. Основні теорії та види визнання держав. Визнання урядів. Інші види міжнародно-правового визнання: визнання органів національного опору; національно-визвольних рухів в особі їхніх органів; «повсталі

сторони» або «воюючої сторони», «організованих озброєних угруповань» та «антиурядових збройних сил». Поняття правонаступництва. Суб'єкти правонаступництва у міжнародному праві. Підстави правонаступництва. Правонаступництво держав щодо міжнародних договорів. Правонаступництво держав щодо державної власності. Правонаступництво держав щодо державних архівів. Правонаступництво держав щодо державних боргів. Врегулювання проблем правонаступництва в зв'язку з припиненням існування СРСР.

Населення в міжнародному праві. Поняття «населення» та «народ» у міжнародному праві. Основні права населення за міжнародним правом. Право народів на самовизначення. Поняття громадянства як правового зв'язку особи з державою, яка визначає взаємні права та обов'язки. Сфера дії національно-правового та міжнародно-правового регулювання громадянства. Набуття і припинення (втрата) громадянства. Питання громадянства при правонаступництві держав щодо території та територіальних змінах. Поняття та правовий статус апатридів, осіб без громадянства будь-якої країни та біпатридів, які володіють громадянством декількох країн. Поняття основних режимів правового статусу іноземців: національний режим, режим найбільшого сприяння та спеціальний режим. Законодавство України з питань набуття та припинення громадянства.

Модуль 3. Основні інститути міжнародного права.

Відповідальність у міжнародному праві. Міжнародна відповідальність держав як загальносистемний звичаєво-правовий інститут міжнародного права. Поняття, цілі, принципи та джерела міжнародно-правової відповідальності. Суб'єкти міжнародно-правової відповідальності. Юридичні та фактичні підстави міжнародно-правової відповідальності. Концепція об'єктивної відповідальності в міжнародному праві. Ознаки міжнародного правопорушення. Класифікація міжнародних правопорушень. Відмежування правопорушень від схожих (суміжних) діянь. Обставини звільнення від міжнародно-правової відповідальності. Форми відшкодування шкоди,

міжнародного права.								
Тема 1. Поняття й особливості міжнародного публічного права.	12	2	2	8		2		13
Тема 2. Становлення і розвиток міжнародного права та його науки.	10	2	2	6				12
Тема 3. Джерела та норми в міжнародному праві.	16	4	4	8				13
Тема 4. Основні принципи міжнародного права	12	2	2	8				13
Тема 5. Взаємодія міжнародного і національного права.	16	4	4	8			2	13
Тема 6. Реалізація норм міжнародного права.	12	2	2	8				12
<i>Разом</i>	<i>78</i>	<i>16</i>	<i>16</i>	<i>46</i>				
Модуль 2. Міжнародна правосуб'єктність та основні інститути міжнародного права								
Тема 7. Суб'єкти міжнародного права	16	4	4	8		2	2	12
Тема 8. Визнання та правонаступництво в міжнародному праві	16	4	4	8				13
Тема 9. Населення в міжнародному праві	12	2	2	8				12
Тема 10. Відповідальність у міжнародному праві.	16	4	4	8		2	2	13
Тема 11. Мирні засоби вирішення міжнародних спорів.	12	2	2	8				12
<i>Разом</i>	<i>72</i>	<i>16</i>	<i>16</i>	<i>40</i>				
Усього годин / кредитів ECTS	150 / 5	32	32	86	150 / 5	6	6	138

5. Теми лекційних і практичних занять

5.1. Теми лекційних занять

Теми навчальної дисципліни	Теми лекцій	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
Модуль 1. Нормативна система міжнародного права.			

Тема 1. Поняття й особливості міжнародного публічного права.	1. Поняття і сутність міжнародного права	2	2
Тема 2. Становлення і розвиток міжнародного права та його науки	2. Становлення і розвиток міжнародного права та його науки.	2	
Тема 3. Джерела та норми в міжнародному праві.	3.1 Поняття і види джерел у міжнародному праві.	2	
	3.2. Норми міжнародного права і їх реалізація	2	
Тема 4. Основні принципи міжнародного права	4. Основні принципи міжнародного права	2	
Тема 5. Взаємодія міжнародного і національного права.	5.1. Теорії взаємодії міжнародного і внутрішньодержавного права. Вплив національного права на міжнародне право.	2	
	5.2. Питання про виключну внутрішню компетенцію держави. Українське законодавство про співвідношення міжнародного і національного права.	2	
Тема 6. Реалізація норм міжнародного права.	6. Реалізація норм міжнародного права.	2	
Модуль 2. Міжнародна правосуб'єктність та основні інститути міжнародного права			
Тема 7. Субєкти міжнародного права	7.1. Інститут міжнародної правосуб'єктності	2	2
	7.2. Правовий статус окремих учасників міжнародних відносин.	2	
Тема 8. Визнання та правонаступництво в міжнародному праві.	8.1. Визнання у міжнародному праві	2	
	8.2. правонаступництво в міжнародному праві.	2	
Тема 9. Населення в міжнародному праві	9. Населення в міжнародному праві	2	
Тема 10. Відповідальність у міжнародному праві.	10.1. Міжнародно правова відповідальність як інститут міжнародного права	2	2

	10.2. Підстави міжнародно-правової відповідальності та реалізації міжнародно-правової відповідальності. Інститут санкцій в міжнародному праві.	2	
Тема 11. Мирні засоби вирішення міжнародних спорів.	11. Мирні засоби вирішення міжнародних спорів.	2	
Усього		32	6

5.2. Теми практичних занять

Теми навчальної дисципліни	Теми практичних занять	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
Модуль 1. Нормативна система міжнародного права.			
Тема 1. Поняття й особливості міжнародного публічного права.	2. Поняття і сутність міжнародного права	2	2
Тема 2. Становлення і розвиток міжнародного права та його науки	2. Становлення і розвиток міжнародного права та його науки.	2	
Тема 3. Джерела та норми в міжнародному праві.	3. 1 Поняття і види джерел у міжнародному праві.	2	
	3.2. Норми міжнародного права і їх реалізація	2	
Тема 4. Основні принципи міжнародного права	5. Основні принципи міжнародного права	2	
Тема 5. Взаємодія міжнародного і національного права.	5.1. Теорії взаємодії міжнародного і внутрішньодержавного права. Вплив національного права на міжнародне право.	2	
	5.2. Питання про виключну внутрішню компетенцію держави. Українське законодавство про співвідношення міжнародного і національного права.	2	

Тема 6. Реалізація норм міжнародного права.	7. Реалізація норм міжнародного права.	2	
Модуль 2. Міжнародна правосуб'єктність та основні інститути міжнародного права			
Тема 7. Субєкти міжнародного права	7.1. Інститут міжнародної правосуб'єктності	2	2
	7.2. Правовий статус окремих учасників міжнародних відносин.	2	
Тема 8. Визнання та правонаступництво в міжнародному праві.	9.1. Визнання у міжнародному праві	2	
	9.2. Правонаступництво в міжнародному праві.	2	
Тема 9. Населення в міжнародному праві	10. Населення в міжнародному праві	2	
Тема 10. Відповідальність у міжнародному праві.	10.1. Міжнародно правова відповідальність як інститут міжнародного права	2	2
	10.2. Підстави міжнародно-правової відповідальності та реалізації міжнародно-правової відповідальності. Інститут санкцій в міжнародному праві.	2	
Тема 11. Мирні засоби вирішення міжнародних спорів.	11. Мирні засоби вирішення міжнародних спорів.	2	
Усього		32	6

6. Форми педагогічного контролю, засоби та критерії оцінювання результатів навчання

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Міжнародне публічне право: основи теорії» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань студентів включає:

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних заняттях із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування, виконання тестових завдань, розв'язання практичних завдань або задач, захист портфоліо практики

Міжнародного Суду ООН, Міжнародного кримінального суду, інших міжнародних органів, зокрема судових та арбітражних, захист реферату за ініціативи студента тощо. За результатами практичних занять із кожного з чотирьох модулів розраховується середньоарифметична кількість балів (максимальна оцінка за кожен модуль – 16 балів), що включається до підсумкової оцінки знань.

Протягом семестру студенти виконують завдання для **самостійної роботи** (анотація прочитаної додаткової літератури; переклад іноземних текстів встановлених обсягів; реферативні дослідження та есе, опрацювання, звітів державних органів України щодо імплементації найважливіших міжнародних договорів; підготовка тез доповідей на науково-практичні конференції та статей; участь у moot-court з права міжнародного права; проходження он-лайн курсів з різних галузей міжнародного права; проведення дослідження (проекту) з вузької проблематики з подальшою його презентацією тощо). Робота є індивідуальною та самостійною, а отже співавторство студентів та інші форми надання допомоги один одному не допускаються. При виконанні самостійної роботи студент зобов'язаний додержуватися правил щодо академічної доброчесності та безпосередньо недопущення плагіату. Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 8.

Формою **підсумкового контролю** знань студентів з дисципліни є залік (семестр 3) та іспит (семестр 4). Максимальна кількість балів, яку студент може отримати за іспит, становить 60 балів. Іспит складається в усній формі за білетами до іспиту. Мінімальна оцінка результатів поточного контролю та самостійної роботи, за якої студент допускається до заліку за результатами третього семестру навчання становить 13 балів, а до іспиту (за результатами третього та четвертого семестрів) - 25 балів.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів дисципліни «Міжнародне публічне право: основи теорії»:

Поточний контроль		Самостійна робота студентів	Підсумковий контроль	Підсумкова оцінка знань
Практичні заняття			Іспит	
Модуль № 1	Модуль № 2			
мах 16	мах 16	мах 8	мах 60	мах 100

Критерії оцінювання з дисципліни «Міжнародне публічне право: основи

теорії»:

Вид контролю	Кількість балів	Критерії (за кожною з оцінок)
Поточний контроль на практичному занятті (за модуль)	Max 8	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з теми, можливі окремі несуттєві недоліки.
	6	Добре засвоєння матеріалу з теми, але є окремі помилки.
	4	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	2	Мінімальні результати, достатні для отримання позитивної оцінки.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Оцінка самостійної роботи студента	Max 8	Глибоке знання проблем, пов'язаних із темою дослідження, вільне володіння матеріалом, вміння самостійно й творчо мислити, знаходити, узагальнювати, аналізувати матеріал, робити самостійні теоретичні та практичні висновки.
	7	В роботі розкрито основні положення теми, але є деякі неточності у викладанні матеріалу, теоретичні поняття недостатньо підкріплено фактичними даними.
	6	Основні положення теми розкрито, але деякі питання висвітлено неповно. Студент добре володіє матеріалом, але відсутня творчість та самостійність у дослідженні.
	5	Основні теоретичні питання висвітлено поверхнево, немає висновків або висновки не мають самостійного характеру; студент слабо володіє матеріалом.
	4	Основні положення теми висвітлено поверхнево, теоретичні положення не підкріплені фактичним матеріалом; немає висновків; студент слабо володіє матеріалом роботи.
	Min 0	Основні положення теми висвітлено поверхнево, з великою кількістю помилок; немає висновків; студент не володіє матеріалом роботи.
Іспит	Max 60	1. Всебічне, систематичне і глибоке знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, у тому числі орієнтація в основних наукових доктринах та концепціях дисципліни. 2. Засвоєння основної та додаткової літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни та використання отриманих знань у практичній роботі.
	55	1. Повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Засвоєння основної літератури та знайомство з додатковою літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
	50	1. Достатньо повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, за відсутності у відповіді суттєвих неточностей. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої

		кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
	45	1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Помилки та суттєві неточності у відповіді на іспиті за наявності знань для їх самостійного усунення або за допомогою викладача.
	40	1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Ознайомлення з основною літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Помилки у відповіді на іспиті за наявності знань для усунення найсуттєвіших помилок за допомогою викладача.
	35	1. Прогалини в знаннях з певних частин основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Наявність помилок у відповіді на іспиті.
	Min 0	1. Відсутність знань значної частини основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Неможливість продовжити навчання або здійснювати професійну діяльність без проходження повторного курсу з цієї дисципліни.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни «Міжнародне публічне право: основи теорії» виставляється в залікову книжку відповідно до такої шкали:

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за 100- бальною шкалою, що використовується в НЮУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	5	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	4	80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків	3	70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	2	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов’язковий повторний курс		0 – 34

7. Інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

7.1. Нормативно-правові акти

1. Акт проголошення незалежності України: Прийнятий Верховною Радою України 24 серпня 1991 р. - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua
2. Віденська Конвенція «Про дипломатичні зносини» 18 квітня 1961 року URL: <http://uazakon.com/document/tpart>
3. Віденська конвенція «Про консульські зносини» 24 квітня 1963 року URL: zakon.rada.gov.ua
4. Віденська конвенція «Про представництво держав в їхніх відносинах із міжнародними організаціями універсального характеру» 14 березня 1975 року. URL: zakon.rada.gov.ua/
5. Віденська конвенція про право міжнародних договорів // Відомості Верховної Ради УРСР, - 1986.- №50.- С.101 Декларация про державний суверенитет України. Відомості Верховної Ради УРСР, 1990, N 31, ст.429.
6. Деякі питання адаптації законодавства України до законодавства Європейського союзу. Постанова Кабінету Міністрів України від 15 жовтня 2004 р. №1356 // Офіційний вісник України. - 2004. №42 - Ст. 2763.
7. Декларация о принципах международного права, касающихся дружественных отношений и сотрудничества между государствами в соответствии с Уставом Организации Объединенных Наций, Международное право в документах. - М., 1982; - С.4-12.
8. Договір про Європейський Союз 1992 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_b06#Text
9. Договір про функціонування Європейського Союзу 1957 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_b06#Text
10. Женевские конвенции от 12 августа 1949 года и Дополнительные протоколы к ним,- Б.м., 1994.- 320с. Закон України «Про дипломатичну службу». Відомості Верховної Ради, 2018, № 26, ст.219.
11. Заключний акт наради по безпеці і співробітництву в Європі/Права людини. Міжнародні договори України, декларації, документ - К..Наукова думка, 1992. С.181-192.
12. Закон України «Про загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу» 2004 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1629-15#Text>
13. Закон України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики»

- 2010 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2411-17#Text>
14. Закон України «Про боротьбу з тероризмом», від 20 березня 2003 р. URL: www.zakon.rada.gov.ua
15. Закон України «Про державний кордон України», від 4 листопада 1991 р. URL: www.zakon.rada.gov.ua
16. Закон України «Про міжнародні договори України», від 29 червня 2004 року. URL: www.zakon.rada.gov.ua
17. Закон України «Про правонаступництво України», від 12 вересня 1991р. URL: www.zakon.rada.gov.ua
18. Закон України «Про ратифікацію Цивільної конвенції про боротьбу з корупцією» 16 березня 2005 р. URL: www.zakon.rada.gov.ua
19. Закон України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства» від 22 вересня 2011 року №3773-УІ. Відомості Верховної Ради України. 2012. №19-20. -Ст. 179.
20. Закон «Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту» від 8 липня 2011 року №3671-УІ (зі змінами, внесеними згідно із Законом України від 5 липня 2012 року №5076-VI). *Офіційний вісник України*. 2011. №59. Ст. 2347.
21. Європейська конвенція про видачу правопорушників, 1957 року URL: zakon.rada.gov.ua/
22. Міжнародна конвенція о боротьбі с захватом заручників: Принята ГА ООН 17 декабря 1979. Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua
23. Конвенції про передачу осіб, засуджених до позбавлення волі, для відбування покарання в країні, громадянами якої вони є, 1978 року. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show>
24. Конституція України, 1996 р. URL: www.zakon.rada.gov.ua
25. Консульський статут України, Президент України, Указ Президента, від 02.04.1994 р. URL: <http://search.ligazakon.ua>
26. Нью-Йоркська Конвенція «Про спеціальні місії» 8 грудня 1969 року, URL: zakon.rada.gov.ua 16. Положення про дипломатичні представництва та консульські установи іноземних держав в Україні: Затв. Указом Президента України від 10.06.93 URL: www.zakon.rada.gov.ua
27. «Про Національне центральне бюро Інтерполу: Наказ МВС України від 7.04.93. №194. URL: www.zakon.rada.gov.ua
28. Статут Організації Об'єднаних Націй. - ООН, Сб. документів. М., 1985.
29. Статут Міжнародної організації кримінальної поліції Інтерполу. Інтерпол; Статут, Міжнародний документ від 13.06.1956 URL: <http://zakon2.rada.gov.ua>
30. СОТ, Україна; Протокол, Міжнародний документ від 05.02.2008 Протокол про вступ України до світової організації торгівлі. Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua

31. Угода про партнерство і співробітництво між Україною і Європейськими Співтовариствами та їх державами-членами 1994 р. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/998_012
32. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони 2014 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text
33. Хартія про основоположні права Європейського Союзу 2007 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_524#Text

7.2. Література

Основна література

1. Броунли Я. Международное право: в 2-х кн.– М.: Прогресс, 1977.
2. Баймуратов М. О. Міжнародне публічне право: підручник. Київ; Одеса: Фенікс, 2018. 760 с.
3. Витцтум В. Г. Международное право: учебник: пер. с нем. Москва: Инфотропик Медиа, 2015. 1072 с.
4. Гердеген М. Міжнародне право: підручник: пер. з нім. Київ: К.І.С., 2011. 516 с.
5. Дмитрієв А. І., Муравйов В. І. Міжнародне публічне право: навч. посіб.; відп. ред. Ю. С. Шемшученко, Л. В. Губерський. Київ: Юрінком Інтер, 2001. 638 с.
6. Енциклопедія міжнародного права: у 3 т.; редкол.: Ю. С. Шемшученко, В. Н. Денисов (співголови) та ін. Київ: Академперіодика, 2014–2019.
7. Лукашук И. И. Международное право. Общая часть. М.: Изд-во БЕК, 1997. 371 с.
8. Маланчук П. Вступ до міжнародного права за Ейкхерстом: пер. з англ. Харків: Консум, 2000. 592 с.
9. Міжнародне право в документах; за ред. М. В. Буроменського. –2-е вид., виправл. і доповн. – Х.: Мачулін, 2006. 408 с.
10. Міжнародне право: навч. посіб.; за ред. М. В. Буроменського. Київ: Юрінком Інтер, 2008. 336 с.
11. Міжнародне право. Основи теорії: підручник; за ред. В. Г. Буткевича. Київ: Либідь, 2002. 608 с.
12. Міжнародне публічне право: підручник: у 2 т.; за заг. ред. В. В. Мицика. Харків: Право, 2018–2019.
13. Міжнародне публічне право: підручник: у 3 т.; за заг. ред. В. Ф. Антипенка. Київ: НАУ, 2012–2013.

14. Міжнародне публічне право: підручник; за ред. В. М. Репецького. Київ: Знання, 2012. 437 с.
15. Нгуен Куок Динь. Международное публичное право: в 2-х т. / Нгуен Куок Динь, Патрик Дайе, Алэн Пелле: пер. с фр. Киев: Сфера, 2000–2001.

Додаткова література

1. Андрейченко С. С. Концепція атрибуції поведінки державі в міжнародному праві. Одеса: Фенікс, 2015. 578 с.
2. Антонович М. Міжнародне право: навч. посіб. Київ: Юрінком Інтер, 2011. 379 с.
3. Анцилотти Д. Курс международного права: пер. с итал.; под ред. Д. Б. Левина. Москва: Иностр. лит., 1961. Т. 1: Введение – общая часть. 447 с.
4. Аречага Э. Х. Современное международное право: пер. с исп.; под ред. Г. И. Тункина. Москва: Прогресс, 1983. 480 с.
5. Баскин Ю. Я. История международного права М.: Междунар. отношения, 1990. 208 с.
6. Буроменский М. В. Политические режимы государств в международном праве Х.: Ксилон, 1997. 244 с.
7. Ваттель Э. де. Право народов или принципы естественного права, применяемые к поведению и делам наций и суверенов: пер. с фр. Москва: Госюриздат, 1960. 719 с.
8. Грабарь В. Э. Материалы к истории литературы международного права в России (1647–1917); научн. ред., автор биограф. очерка, сост. библиографии У. Э. Батлер; отв. ред. и автор предисл. В. А. Томсинов. Москва: Зерцало, 2005. XL, 847 с.
9. Гроций Г. О праве войны и мира. Три книги, в которых объясняется естественное право и право народов, а также принципы публичного права: пер. с лат.; под общ. ред. С. Б. Крылова. Москва: Ладомир, 1994. 868 с.
10. Гусейнов Л. Г. Международная ответственность государств за нарушения прав человека. Киев: Ин-т государства и права НАН Украины, 2000. 316 с.
11. Дмитрієв А. І. Історія міжнародного права. К.: Проміні, 2008. – 384 с.
12. Задорожний А. В. Оправдать любой ценой. Агрессивная война Российской Федерации против Украины и трансформация российского видения международного права. Київ: К.І.С., 2016. 455 с.
13. Задорожній О. В. Анексія Криму – міжнародний злочин. Київ: К.І.С., 2015. 576 с.

14. Задорожній О. В. Порушення агресивною війною Російської Федерації проти України основних принципів міжнародного права. Київ: К.І.С., 2015. 712 с.
15. Земан І. В. Наука міжнародного права у Львівському університеті; за наук. ред. В. М. Репецького. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2015. 320 с.
16. Ідея порівняльного міжнародного права: pro et contra: Збірник наукових праць на честь іноземного члена НАН України та НАПрН України Уільяма Елліотта Батлера. Київ; Львів: Літапрес, 2015. 536 с.
17. Кулеба Д. І. Участь України в міжнародних організаціях. Правова теорія і практика. Київ: Проміні, 2007. 304 с.
18. Кулько А. В. Міжнародно-правовий режим Дунаю: минуле, сьогодення, майбутнє; за ред. О. В. Задорожнього. К.: Фенікс, 2011. 265 с.
19. Лисик В. М. Правовий статус Міжнародного комітету Червоного Хреста у міжнародному праві. Одеса: Фенікс, 2012. 208 с.
20. Лукашук І. І. Нормы международного права в международной нормативной системе. М.: Спарк, 1997. 322 с.
21. Марусяк О. В. Анексія Криму Російською Федерацією як злочин агресії проти України: міжнародно-правові аспекти. Чернівці: «Місто», 2016. 220 с.
22. Медведєва М. О. Теоретичні та практичні аспекти реалізації міжнародно-правових норм у галузі охорони навколишнього середовища. Київ: Фенікс, 2012. 479 с.
23. Мельник С. А. Односторонние акты государств в современном международном праве. Одесса: Фенікс, 2011. 336 с.
24. Мережко А. А. История международно-правовых учений: учебное пособие. Київ: Таксон, 2006. 494 с.
25. Міжнародне право ХХІ століття: сучасний стан та перспективи розвитку (до 60-річчя проф. В. М. Репецького) / М. М. Микієвич, М. В. Буроменський, В. В. Гутник та ін.; за ред. проф. М. М. Микієвича. Львів: ЛА «Піраміда», 2013. 320 с.
26. Міжнародне публічне право. Міжнародний захист прав людини: посіб. для підгот. до зовніш. незалеж. оцінювання; за заг. ред. Т. Л. Сироїд. Харків: Бровін О. В., 2018. 290 с.
27. Міжнародний і національний захист прав людини та права біженців: навч. посіб.; за ред. М. В. Буроменського. Харків, 2004. 198 с.
28. Нешатаєва Т. Н. Международные организации и право. М.: Дело, 1998. 272 с.
29. Ноговіцина Ю. О. Міжнародно-правові аспекти правонаступництва України / Ю. О. Ноговіцина. – К.: Проміні, 2006. – 352 с.
30. Нуруллаєв І. С. О. Міжнародно-правове співробітництво в системі Ради Європи у боротьбі з корупцією / І. С. О. Нуруллаєв. – К.: Алерта, 2009. – 160 с.
31. Оппенгейм Л. Международное право: в 2 т.: [пер. с 6-го англ. изд.];

- под ред. и с предисл. С. Б. Крылова ; доп. Г. Лаутерпахтом. Москва: Госиздат иностр. лит., 1948. Т. 1, полутом 1: Мир. 407 с.
- 32.Перевезенцев О. Ю. Міжнародно-правове регулювання інституту правонаступництва держав щодо міжнародних договорів. К.: Знання, 2007. 262 с.
- 33.Репецький В. М. Дипломатичне і консульське право: підручник. Львів : Більбос, 2002. 352 с.
- 34.Ржевська В. С. Право держави на самооборону і міжнародна безпека. Київ: Промені, 2005. 254 с.
35. Сорокун В. М. Міжнародно-правовий захист права на свободу совісті та віросповідання. Харків: Константа, 2010. 252 с.
- 36.Стещенко В. М. Правовий захист прав дітей та підлітків і безпечний інформаційний простір: навчальний посібник. 2-ге вид., змінене. Харків: Право, 2019. 392 с. URL: https://nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/06/Посіб_Правадитини_Стещенко_2019.pdf
- 37.Талалаев А. Н. Право международных договоров (договоры с участием международных организаций) . М.: Междунар. отношения, 1989. 272 с.
- 38.Тарасов О. В. Зі спадщини харківської школи міжнародного права (Фрагменти рукопису Т. Ф. Степанова «Право Народів і Дипломатія» 1844 р.). Харків: Оберіг, 2016. 40 с.
- 39.Теліпко В. Е., Овчаренко А. С. Міжнародне публічне право: навч. посіб.; за заг. ред. В. Е. Теліпко. Київ: Центр учбової літератури, 2010. 608 с.
40. Теорія та практика застосування Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод: компендіум / [О. В. Сердюк, Ю. В. Щокін, І. В. Яковюк та ін.]; за заг. ред. О. В. Сердюка, І. В. Яковюка. 2-ге вид., допов. Харків: Право, 2019. 404 с.
- 41.Фердросс А. Международное право: пер. с нем.; под ред. Г. И. Тункина. Москва: Иностран. лит., 1959. 652 с.
42. Хайд Ч. Международное право, его понимание и применение США: в 6 т.: пер. с англ.; под ред. В. Н. Дурденевского. Москва: Изд-во иностр. лит., 1950. Т. 1. 524 с.
- 43.Шевчук С. В. Судовий захист прав людини: Практика Європейського суду з прав людини у контексті західної правової традиції. 2-ге вид., виправл. і доповн. Київ: Реферат, 2007. 848 с.
- 44.Щокін Ю. В. Міжнародно-правовий звичай: проблеми теорії і практики : монографія. Нац. ун-т «Юрид. акад. України ім. Я. Мудрого». Харків : Право, 2012. 456 с.

7.3. Інтернет-ресурси

<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/main/c/stru3/spi> - офіційний сайт Верховної Ради України. Міжнародні документи

<http://www.un.org/> - офіційний сайт Організації Об'єднаних Націй

<http://hub.coe.int/ru/> - офіційний сайт Ради Європи

<http://www.osce.org/> - офіційний сайт Організації з безпеки і співробітництва в Європі

<http://europa.eu/> - офіційний сайт Європейського Союзу

<http://www.nato.int/> - офіційний сайт Організації Північноатлантичного договору

<https://minjust.gov.ua/acquis-communautaire> - акти *acquis* ЄС, перекладені на українську мову

<https://pulse.eu-ua.org> – прогрес виконання Угоди про асоціацію

<http://eur-lex.europa.eu/homepage.html> - пошукова система нормативних актів ЄС

7.4. СЕНМК

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс кафедри права Європейського Союзу. URL:

http://library.nlu.edu.ua/index.php?option=com_k2&view=itemlist&task=category&id=623:kafedra-prava-yevropeiskoho-soiuzu&Itemid=151

7.5. Матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни

Відкритий доступ до он-лайн ресурсів Oxford University Press, до Інформаційно-правових систем ЛІГА:ЗАКОН (Система ГРАНД та Система аналізу судових рішень VERDICTUM).

Доступ можливий у залі правової інформації Навчально-бібліотечного комплексу (вул. Пушкінська 84-А, 3 поверх).